

De sprokkelmaand

Het is alweer de tweede maand van het jaar: februari. In feite een hele jonge maand. De Romeinen, waar onze eerste jaartelling vandaan komt, kenden in een jaar maar 10 maanden, maart tot en met december. De eerste periode van het jaar, omdat het toch koud en nat was en er niks groeide, bleef naamloos. Pas enkele honderden jaren voor Christus kwam daar verandering in. Toen werden in dat naamloze tijdvak aan het begin van het jaar twee maanden benoemd: januari en februari waarbij februari dan ook de laatste maand van het jaar werd in plaats van december.

Een alternatieve, oude naam voor februari is de sprokkelmaand. Dat heeft niets te maken met ons werkwoord sprokkelen maar misschien afgeleid van het Oudnederlandse woord sporkelen dat springen betekent omdat eens in de vier jaar in die maand het jaar een dag verspringt.

Andere oude Nederlandse namen voor februari zijn naast de sprokkelmaand ook schrikkelmaand, kortemaand, slijkmaand en regenmaand. Nou, toch wel allemaal heel begrijpelijke namen voor februari.

Voor mij is februari, behalve de maand waarin mijn verjaardag valt, vooral hert begin van het einde van de winter. Als een lichtje aan het einde van een tunnel zie in de verte de maand maart naderen, de lentemaand. De vogels in mijn tuin beginnen al heel voorzichtig pogingen te doen om te zingen. In de IJzeren Man heb ik ook als de eerste spechten horen roffelen. Ze zoeken daarvoor een meestal dode tak uit die als een soort klankkast werkt waardoor het geluid van hun roffel wordt versterkt. Hun geluid dat ze maken als ze een nestholte in een boom aan het uithakken zijn, draagt lang niet zo ver.

Een andere voorbode van de naderende lente is de hazelaar. Die heeft aparte mannelijke en vrouwelijke bloemen en die eerste, de katjes, beginnen al aardig uit te groeien. Ze zijn nog lang niet volgroeid. Ze moeten nog langer en dikker worden en dan pas gaan de meeldraden hun stuifmeel afgeven. Dat stuifmeel moet dan op de heel kleine, donkerrode vrouwelijke bloempjes komen om die te bevruchten. Maar daar moeten we nog even op wachten.

Waar we nu niet op hoeven te wachten zijn de mossen. Juist nu, terwijl alles nog kaal is, zijn die mooi te zien. Niet alleen in het bos maar ook op muren, daken en allerlei andere

ondergronden. Je hoeft echter niet bang te zijn dat mos iets kapot maakt, met zijn wortels bijvoorbeeld. Mos heeft maar hele, kleine wortels en komt dus niet ver in of tussen de stenen.

Herman Beuvers